

Poznań, dnia 17.02.2020 r.

**Uzasadnienie uchwały komisji habilitacyjnej
zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadanie dr Ewie Szperlik
stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych
w dyscyplinie literaturoznawstwo**

Dr Ewa Szperlik jest absolwentką filologii chorwackiej i serbskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Magisterium uzyskała w 2003 roku. Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa otrzymała na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej w 2007 roku na podstawie rozprawy *Recepcja i realizacja poetyki socrealizmu w prozie chorwackiej i łużyckiej*. Od 1 października 2008 roku do 30 września 2018 roku była zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Filologii Słowiańskiej na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej UAM. Od 1 października 2018 roku pracuje na stanowisku starszego wykładowcy w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Na dorobek dr Ewy Szperlik składają się: 1 monografia autorska *Chorwacka (nie)pamięć o Jugosławii. Przemilczenia, pominięcia i odpamiętanie w prozie chorwackiej po roku 1991* (Poznań 2019, ss. 301); 27 artykułów naukowych podoktorskich, wśród nich 7 opublikowanych w czasopismach indeksowanych w bazach WoS i ERIH, 8 rozdziałów w monografiach oraz w tomach zbiorowych polskich i zagranicznych, 5 przekładów tekstów literackich i naukowych oraz recenzje i sprawozdanie.

Dorobek Habilitantki obejmuje także szeroki zakres prac redakcyjnych i recenzenckich. Dr Ewa Szperlik była redaktorką książki *Południowosłowiańskie sąsiedztwo. Slawistyka i komparatystyka dzisiaj* (Seria Filologia Słowiańska nr 30, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2012). Na stałe współpracuje z czasopismem „Poznańskie Studia Slawistyczne” jako korektorka artykułów w języku chorwackim i serbskim. Recenzuje teksty naukowe dla czasopisma „Slavia Meridionalis” oraz recenzowała artykuły w pokonferencyjnych tomach zbiorowych *Kroatistika unutar slavističkoga, europskog i svjetskog konteksta* („Tabula 15” časopis filozofskog fakulteta, Pula 2018) oraz *Widzę więc wiem* (planowany druk 2020).

Dr Ewa Szperlik uczestniczyła w 33 międzynarodowych konferencjach naukowych w Polsce i za granicą (Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Czechy, Niemcy) oraz współorganizowała 5. Jej aktywność popularyzatorska, przybliżająca wiedzę o Słowiańszczyźnie południowej i Łużycach nie ogranicza się jedynie do środowiska

akademickiego. W szerszym kontekście społecznym Habilitantka prowadziła wykłady propagujące program studiów macierzystego Instytutu, promocje książek (np. *Widzieć Chorwację*), spotkania i prezentacje literackie (m.in. z autorką *Sagi bałkańskiej* Agnieszką Walczak-Chojecką, z pisarzami chorwackimi np. Zoranem Fericiem, Romanem Simiciem Bodnożiciem, z Michałem Januszkiewiczem współprowadziła prezentację literacką książki Magdaleny Koch *Mistrzyni myślenia. Serbski esej feministyczny*), była tłumaczem ustnym spotkań literackich z pisarzami słowiańskiego południa, a także współorganizowała i promowała niezwykle cenne inicjatywy jakimi są: „Tygiel Kultury”, „Dni Kultury Chorwackiej” oraz „Dni Chorwacji w Poznaniu”.

Ponadto Habilitantka aktywnie współpracuje międzynarodowo z instytucjami naukowymi Chorwacji (Zagrzeb, Pula, Rijeka) oraz Bośni i Hercegowiny (Sarajewo), co umożliwia jej ustawicznie doskonalić kompetencje naukowe związane z poznawaniem i śledzeniem zmian zachodzących na Półwyspie Bałkańskim.

Jej zaangażowanie w prace w macierzystej jednostce zaowocowało m.in. funkcją opiekuna grup studenckich studiów I i II stopnia, członkostwem w instytutowej komisji rekrutacyjnej i funkcją merytorycznego opiekuna praktyk studenckich (specjalizacja translatorska).

Na gruncie dydaktyki dr Ewa Szperlik prowadzi wiele różnorodnych zajęć kursowych. Są to wykłady, konwersatoria i seminaria, takie jak: współczesna literatura chorwacka, współczesna literatura serbska, wiedza o kraju i kulturze Chorwacji, analiza i interpretacja dzieła literackiego, warsztat tłumacza, bałkańskie przestrzenie kultury, europejski kontekst kultury bałkańskiej, literatura Słowian południowych na tle kulturowym Półwyspu Bałkańskiego, historia literatury chorwackiej: romantyzm, realizm, moderna, historia literatury serbskiej: romantyzm, realizm, moderna, historia literatury chorwackiej po roku 1945, historia literatury chorwackiej: wybrane problemy, seminarium licencjackie (literaturoznawstwo).

Osiągnięciem wskazanym przez dr Ewę Szperlik jako podstawa uzyskania stopnia doktora habilitowanego jest książka *Chorwacka (nie)pamięć o Jugosławii. Przemilczenia, pominięcia i odpamiętanie w prozie chorwackiej po roku 1991* (Poznań 2019, ss. 301). Wszyscy Recenzenci jednoznacznie pozytywnie ocenili wskazane osiągnięcie, a także inne dokonania naukowo-badawcze Habilitantki.

Przedstawiona przez Habilitantkę monografia jako główne osiągnięcie naukowe została oceniona w zgodnej opinii Członków komisji jako dzieło nowatorskie i oryginalne, bardzo wartościowe pod względem metodologicznym i merytorycznym. W swoich ocenach książki zarówno Recenzenci, jak i Członkowie komisji, podkreślili, że stanowi ona znaczący wkład w

rozwój polskich literaturoznawczych badań slawistycznych oraz w rozwój badań nad chorwacką literaturą współczesną w ogóle. Jednoznacznie konkludują również, że na szczególne uznanie zasługuje opisowa perspektywa badawcza Habilitantki, która „powstrzymuje się od ocen, nie wartościuje poszczególnych stanowisk i światopoglądów. Zachowuje w swoim wywodzie obiektywizm, który przy takim temacie jest wyzwaniem” (z rec. prof. Leszka Małczaka). Wszyscy zgodzili się także z tezą prof. Lilli Grzekak, zgodnie z którą „Monografia [ta] może służyć za przykład gruntownego prowadzenia badań nad manipulowaniem historią, kiedy państwo i jego instytucje posługując się odpowiednimi technikami miało moc podawania faktów ścisłej kontroli i potrafiło «amputować» pewne wydarzenia w zależności od aktualnych potrzeb politycznych i ideologicznych, często kreując nowe” (z rec.). Recenzenci i Członkowie komisji podkreślają także godną podziwu rozległość pola badawczego dr Ewy Szperlik, a również rozległość podmiotowej bibliografii, znajomość prozy fikcjonalnej i autobiograficznej. Podsumowując książka dr Ewy Szperlik w przedstawionych Komisji recenzjach jawi się jako praca niezwykle dojrzała, istotna dla nauk o literaturze i literaturoznawstwa słowiańskiego, której wartość jest niepodważalna.

Potwierdzenie zalet dr Ewy Szperlik jako naukowca zawierają także oceny jej dorobku naukowego, osiągnięć dydaktycznych oraz aktywności popularyzatorskiej. W przygotowanych przez Recenzentów i Członków Komisji opiniach podkreślone zostało znakomite opanowanie warsztatu badawczego w połączeniu z analizą zagadnień trudnych, z natury delikatnych i drażliwych oraz często wypartych z głównego nurtu lub zaniebanych. Słowami prof. Magdaleny Koch: „Wymaga to ambitnego i niestandardowego podejścia do badanych problemów, jak również poszukiwania trudno dostępnych materiałów źródłowych” (z rec.). Habilitantka w swych publikacjach wykorzystuje prace z zakresu innych dyscyplin nauk społecznych i humanistycznych: filozofii, historii, psychologii i socjologii. Wszystkie jej artykuły mają charakter naukowy i wszystkie zasługują na wysoką ocenę. Każdy jest starannie przygotowany i wykonany zgodnie z najlepszymi wzorcami i kanonami pracy naukowej. „Jest to” – jak mówi prof. Małczak – „wzorzec porządnej, solidnej pracy literaturoznawczej”.

W opiniach Członków komisji Habilitantka jest bardzo aktywna w każdym obszarze akademickiej działalności: popularyzatorskiej, dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej.

Podsumowując wspomniane dokonania, wszyscy Recenzenci i Członkowie komisji w konkluzji swoich recenzji i opinii wnioskowali o nadanie dr Ewie Szperlik stopnia doktora habilitowanego.

Komisja biorąc pod uwagę dorobek akademicki i naukowy dr Ewy Szperlik, a także opinie zawarte w recenzjach oraz pozytywny wynik głosowania, jednomyślnie formułuje do

Rady Naukowej Szkoły Dyscyplin Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uchwałę zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania Habilitantce stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Joanna Rylas